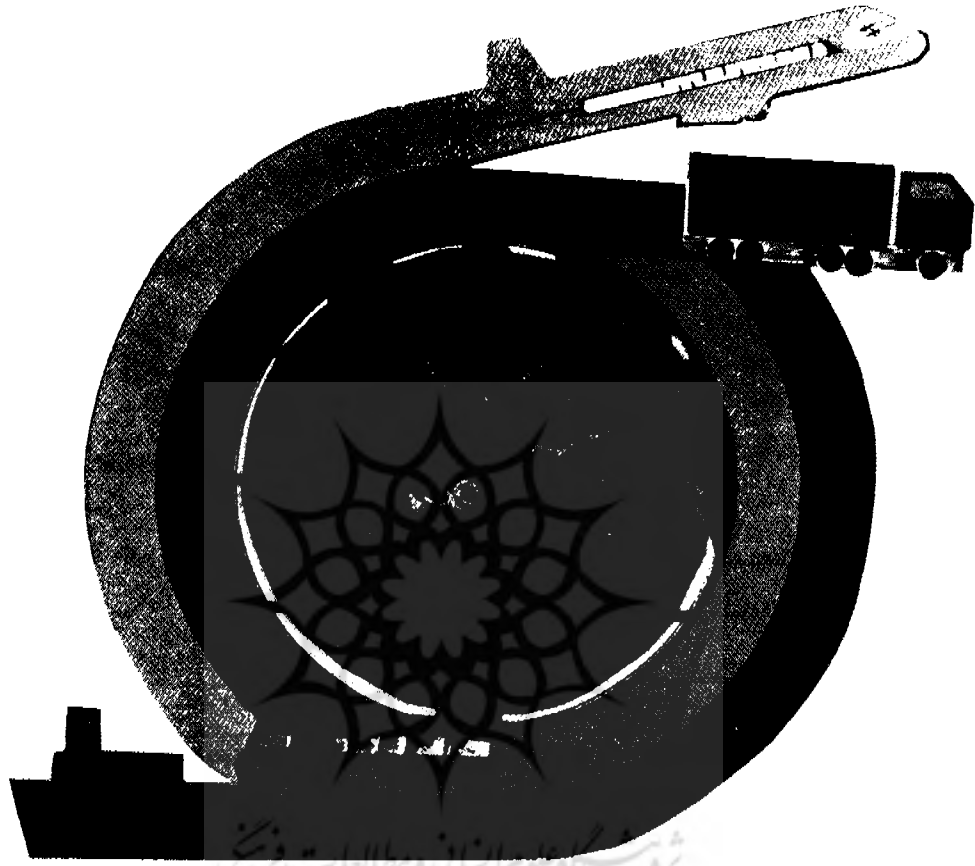

بیمه‌نامه‌های اعتباری

زمینه‌ساز رشد و گسترش صادرات غیر نفتی

بررسی چگونگی و نحوه‌ارایه پوشش‌های بیمه‌ای لازم به‌ویژه در عرصه سرمایه‌گذاری‌هایی که به‌منظور گسترش صادرات غیرنفتی صورت می‌گیرد و تغییراتی که در این زمینه متناسب با نیاز دست‌اندرکاران صورت گرفته، می‌تواند در روشن‌تر شدن ابعاد و اطمینان‌بخش‌تر شدن زمینه فعالیت‌های اقتصادی اثر مثبت داشته باشد.

مهندس عابدینی مدیرعامل شرکت بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری در

مصاحبه‌ای با خبرنگار بررسی‌های بازرگانی در این باره می‌گوید: بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در اولین برنامه توسعه پنج‌ساله اول پیش‌بینی صادرات غیرنفتی میزان ۱۷/۸ میلیارد دلار بود و صادرات غیرنفتی برنامه پنج‌ساله دوم به میزان ۲۷/۵ میلیارد دلار پیش‌بینی گردیده است. به‌همین دلیل مؤسسات و ابزار و روش‌های متناسب خدماتی از قبیل بیمه و بانک و گمرک و حمل و نقل نیز می‌بایست ایجاد و یا توسعه و یا همراه با افزایش صادرات

غیرنفتی باشند.

شرکت بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری در راستای سیاست‌های توسعه صادرات در سال ۱۳۷۳ که اوج صادرات غیرنفتی در سال‌های اخیر (۴/۴ میلیارد دلار) بوده است به‌منظور توسعه صادرات و سرمایه‌گذاری از طریق تضمین خطرات سیاسی و اقتصادی توسط شرکت‌های بیمه و پنج بانک بزرگ تأسیس شد تا نسبت به ارایه پوشش‌های بیمه که منجر به عدم دریافت بهای کالای صادر شده

○ استفاده از مکانیزم و پوشش های متنوع بیمه خطرات ناشناخته صادرات را به حداقل کاهش می دهند.

مورد نیاز بانکها و مؤسسات اعتباری و مالی را تهیه و جهت تصویب شورای عالی بیمه به بیمه مرکزی ارسال نموده است. تبلیغات وسیعی جهت شناساندن خود به صادرکنندگان کالا و خدمات و سرمایه گذاران نیز انجام داده است و هر سال نسبت به سال قبل تجربه بیشتری کسب نموده و رشد قابل توجهی داشته است.

آمار و ارقام این رشد در ده ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل به شرح زیر است:

■ شرکت بیمه صادرات و سرمایه گذاری برای تأمین پوشش های مورد نیاز این دو بخش (صادرات و سرمایه گذاری) تاکنون چه اقداماتی انجام داده است؟

□ شرکت بیمه صادرات و سرمایه گذاری پس از تأسیس نسبت به تهیه و تنظیم و تصویب شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا در شورای عالی بیمه اقدام نمود و نسبت به تهیه پیش نویس شرایط عمومی بیمه اعتبار صادرات خدمات فنی و مهندسی و همچنین بیمه اعتبار برای پوشش های

توسط صادرکنندگان کالا و خدمات و سرمایه گذاران قرار دهد. ارائه سرویس و خدمات مناسب آن در ابعاد تخصصی گسترده ای از جمله تخصص های بیمه ای، مدیریت ریسک، بانکداری، اقتصاد انجام می گیرد و تمامی افرادی که در صادرات غیرنفتی کشور فعال هستند با استفاده از مکانیزم بیمه و پوشش هایی که این شرکت ارائه می دهد می توانند خطرات ناشناخته در امر صادرات کالا و خدمات را به حداقل کاهش دهند.

این شرکت به همراه صندوق ضمانت صادرات توانسته اند نسبت به ارائه پوشش های بیمه ای و ضمانت توفیق

جدول شماره ۱: رشد حق بیمه تولید شده در شرکت بیمه صادرات و سرمایه گذاری ده ماهه اول سال ۱۳۷۴ نسبت به ده ماهه ۱۳۷۵ (به ریال)

رشد	حق بیمه سال ۱۳۷۴	حق بیمه سال ۱۳۷۵	رشد
اعتبار تسهیلات اعطایی بانکها و مؤسسات مالی	۱۹۳,۷۱۸,۴۰۹	۳۲۹,۹۵۷,۷۴۱	۷۰٪
اعتبار صادرات کالا	۲۵,۹۲۷,۴۶۴	۱۴۱,۲۳۳,۱۰۸	۴۴۴٪
اعتبار صادرات خدمات فنی و مهندسی	-	۷۷,۰۰۴,۰۰۰	۱۰۰٪
بیمه باربری	-	۱۶,۸۳۶,۷۱۷	۱۰۰٪
جمع کل حق بیمه تولید شده	۲۱۹,۶۵۵,۸۷۳	۵۶۵,۰۳۱,۵۶۶	۱۵۷٪

جدول شماره ۲: رشد میزان تعهد پذیرفته شده در شرکت بیمه صادرات و سرمایه گذاری ده ماهه اول سال ۱۳۷۴ نسبت به ده ماهه ۱۳۷۵ (به ریال)

رشد	تعهدات پذیرفته شده ۱۳۷۴	تعهدات پذیرفته شده ۱۳۷۵	رشد
اعتبار تسهیلات اعطایی بانکها و مؤسسات مالی	۱۸,۰۱۶,۵۶۱,۰۰۰	۱۸,۵۷۲,۲۴۴,۹۵۴	۳/۶٪
اعتبار صادرات کالا	۲,۱۱۸,۴۳۶,۵۹۰	۶۴,۱۱۳,۳۰۶,۳۰۰	۲۹۲۶٪
اعتبار صادرات خدمات فنی و مهندسی	-	۱۵,۴۰۰,۸۰۰,۰۰۰	۱۰۰٪
بیمه باربری	-	۱,۶۸۳,۶۷۱,۷۰۲	۱۰۰٪
جمع کل تعهدات پذیرفته شده	۲۰,۱۳۴,۹۹۷,۵۹۰	۹۹,۸۷۰,۰۲۲,۹۵۶	۳۹۶٪

○ بیمه اعتبار صادرات خدمات فنی و مهندسی و بیمه اعتبار پوششهای مورد نیاز بانکها و مؤسسات اعتباری در رشد صادرات غیر نفتی، خدمات و سرمایه گذاری اثر زیادی داشته است.

○ صادرکننده با ارایه شرایط اعتباری بهتر به خریدار، نفوذ بیشتری در بازارهای مقصد به دست می آورد.

با شناختی که صادرکنندگان کالا و خدمات و سرمایه گذاران از اهداف این شرکت به دست می آورند و نحوه عملکرد مناسب این شرکت باعث خواهد شد که به تدریج نظیر سایر ممالک که سابقه پنجاه ساله دارند، به تدریج جاذبه های لازم را برای استفاده کنندگان از این خدمات فراهم سازند.

■ برای حمایت بیشتر از صادرات نیاز به ارایه پوشش های بیمه ای جدیدی ملاحظه می شود. در این زمینه چه اقداماتی در دست انجام دارید؟

شرکت بیمه صادرات و سرمایه گذاری در جهت توسعه فعالیت های خود و پاسخ گویی به نیازهای صادرکنندگان کالا و خدمات بیمه نامه های جدیدی را ارایه کرده که بخشی از آنها به این شرح است:

امروزه واردکنندگان بیش از پیش تقاضای تسهیلات بیشتری از صادرکنندگان می نمایند. از این رو چنانچه صادرکنندگان قادر باشند شرایط اعتباری بهتری را به خریداران پیشنهاد نمایند، چشم انداز افزایش صادرات روشن تر خواهد بود.

صادرات بر مبنای شرایط پرداخت نسیه یا اعتباری ریسک زیادی را دربر خواهد داشت زیرا برآورد قابلیت اعتباری یک خریدار خارجی و هم جنس پیش بینی وقوع حوادث سیاسی در کشور خریدار بسیار مشکل است این شرکت های بیمه صادرات و سرمایه گذاری هستند که ریسک های تجاری و سیاسی اعتباردهندگان، صادرکنندگان و سرمایه گذاران را به حداقل رساندند زیان های احتمالی را جبران می نمایند.

■ به نظر جناب عالی این اقدامات جاذبه های لازم را برای دست اندرکاران این دو بخش مهم در اقتصاد کشور دارد؟

□ امروزه کلیه کشورها، به خصوص کشورهای در حال توسعه به اهمیت و نقش افزایش صادرات و کسب درآمدهای ارزی از رشد و توسعه اقتصادی پی برده اند و این امر موجب شده که بازارهای بین المللی به طور فزاینده ای، رقابت آمیز گردد. برای اینکه یک کالای صادراتی بتواند در بازار جهانی رقابت کند، بایستی قیمت، کیفیت، شرایط فروش و خدمات بعد از فروش مناسبی توسط فروشنده ارایه گردد.

با توجه به رقابت شدید در بازارهای بین المللی صادرات کالاها و خدمات،

○ آرایه بیمه‌نامه‌های جدید در پاسخ به نیازهای صادرکنندگان انجام گرفته است.

سرمایه‌ها و غیره می‌گردند لذا نیاز به پوشش بیمه‌ای دارند که شرکت این آمادگی را دارد. لیکن به دلیل شرایط اقتصادی حاضر در مملکت در این بخش توفیق چندانی نداشته‌ایم. لیکن سرمایه‌گذاران داخلی جهت تسهیلات اعطایی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بسیار علاقه‌مند به گرفتن پوشش بیمه اعتباری از این شرکت بوده‌اند. در این زمینه شرکت نسبت به تهیه بیمه‌نامه اعتباری اقدام نموده و منتظر اخذ مجوز بیمه مرکزی برای صدور بیمه‌نامه‌های اعتباری می‌باشد که شدیداً مورد نیاز سرمایه‌گذاران است.

شرکت با کلیه دست‌اندرکاران در مناطق آزاد جهت پوشش بیمه‌ای برای سرمایه‌گذاران خارجی در این مناطق جلسات متعددی داشته است و آمادگی خود را جهت این امر با همکاری و هماهنگی بیمه‌های خارجی و با استفاده از مکانیزم اتکایی اعلام نموده است.

بیمه‌نامه جایگزین وثائق استفاده نمایند که در این زمینه بیمه مرکزی مجوز حداکثر سه میلیون ریال را تاکنون داده است که قاعدتاً احتیاج به تجدیدنظر دارد. لیکن بانک‌ها و مؤسسات اعتباری می‌توانند با عقد قرارداد با شرکت بیمه صادرات، ریسک تأخیر پرداخت اقساط مشتریان خود را پوشش بگیرند. بانک توسعه صادرات که یکی از موفق‌ترین نهادهای بانکی و تخصصی بعد از انقلاب اسلامی است، اولین قدم در عقد قرارداد با شرکت بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری را در سال جاری برداشته است و بدین ترتیب پوشش مناسبی از شرکت دریافت داشته است.

■ استقبال سرمایه‌گذاران برای استفاده از پوشش‌های بیمه‌ای شرکت بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری به‌ویژه برای گسترش سرمایه‌گذاری در بخش تولید و سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد چگونه است و برای مطلوب‌تر شدن آن چه طرح‌هایی در پیش دارید؟

□ اصولاً بیمه سرمایه‌گذاری‌های خارجی یکی از تسهیلات متنوعی است که این شرکت در اختیار اشخاصی که سرمایه‌گذاری در خارج از کشور انجام می‌دهند قرار می‌دهند. سرمایه‌گذاران ایرانی که سرمایه‌های خود را به‌صورت خرید سهام در شرکت‌های خارجی و خرید اوراق قرضه شرکت‌های خارجی به‌صورت وام‌های اعتباری و به‌صورت معمول دیگر به‌کاری اندازند مانند صادرکنندگان در معرض خطرات سیاسی و اقتصادی قرار می‌گیرند و چه بسا ممکن است مواجه با ورشکستگی شرکت طرف قرارداد سرمایه‌گذاری و یا در معرض ملی شدن

- بیمه‌نامه صادراتی فروش از انبارهای خارجی
- بیمه‌نامه صادراتی کالاهای امانی در خارج
- بیمه‌نامه صادرات مجدد و بیمه‌نامه تجارت خارجی
- بیمه تأمین مالی پروژه‌های خارج از کشور
- بیمه ضمانت‌نامه‌های صادراتی
- بیمه‌نامه توسعه بازار
- بیمه‌نامه تأمین مالی صادرات توسط بانک‌داران و تأمین مالی بلندمدت بانک‌ها
- عایدات کامل
- حساب‌های خاص
- اعتبار پیش از تحویل کالا (اعتبار معاملات سلف)
- کار در حال انجام

■ عملکرد برنامه جایگزین وثائق مورد نیاز بانک‌ها و بازپرداخت اعطای تسهیلات از سوی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری را در رشد صادرات و به‌ویژه سرمایه‌گذاری چگونه می‌بینید؟

□ صادرکنندگان برای این که بتوانند تعهدات صادراتی خود را به‌موقع و به‌نحو احسن انجام دهد، به اعتبارات صادراتی و تأمین مالی صادرات نیازمندند. زیرا آنها در مراحل مختلف خرید مواد تهیه و تکمیل کالای صادراتی به منابع مالی احتیاج دارند تا بتوانند به‌موقع تعهداتشان را عملی نمایند و صادراتشان را توسعه دهند. معمولاً دولت‌ها تسهیلات لازم را برای بانک‌ها فراهم می‌سازند لیکن بانک‌ها که عمده منابع آنها از سپرده‌های مردم شکل می‌گیرد برای ریسک بازپرداخت اعطای تسهیلات به صادرکنندگان می‌توانند از

